

Yıllara sari inşaat işinden tevkifat yapıp yapılmayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-125[15-2023/3]-447431
Tarih	19.08.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-38418978-125[15-2023/3]-447431

19.08.2024

Konu : Yıllara sari inşaat işinden tevkifat yapıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ihalesi yapılan ... /ş/ ne ilişkin olarak ... Şirketi ile aranızda imzalanan sözleşmenin damga vergisinin ödendiği belirtilerek, söz konusu işe ilişkin Aralık 2022 dönemine ait birinci hakediş tutarı üzerinden damga vergisi ve yıllara yaygın inşaat onarım işi kapsamında %5 oranında gelir vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU VE GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinde; "*Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde kar veya zarar için bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Bir işin Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için;

-Faaliyet konusunun inşaat ve onarma işi olması,

-İnşaat ve onarma işinin birden fazla takvim yılına sirayet etmesi,

-İnşaat ve onarma işinin taahhüde bağlı olarak yapılması

şartlarının bir arada aranılması gerekmektedir.

Madde kapsamına giren işlerde işin başlangıç tarihi olarak; yapılan sözleşmede yapılacak işin yer teslim tarihi öngörülmüş ise bu tarihin, sözleşmede yer teslim tarihi belirtilmemiş ise sözleşmede belirtilen işin başlangıç tarihinin, sözleşmede bunların hiçbiri belirtilmemiş ise sözleşmenin imzalandığı tarihin işin başlangıç tarihi olarak kabul edilmesi gerekir.

Aynı Kanunun "*İnşaat ve onarma işlerinde işin bitimi*" başlıklı 44 üncü maddesinde, inşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihin; diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarihin bitim tarihi olarak kabul edileceği ve bitim tarihinden sonra bu işlerle ilgili olarak yapılan giderler ve her ne nam ile olursa olsun elde edilen hasılat, bu giderlerin yapıldığı veya hasılatın elde edildiği yılın kâr veya zararının tespitinde dikkate alınacağı belirtilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında vergi kesintisi yapmak zorunda olanlarca kurumlara avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben yapılan ödemeler üzerinden vergi kesintisi yapılacağı; aynı fıkranın (a) bendinde de Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden vergi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmıştır. Anılan maddenin verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de bahse konu vergi kesintisi oranı % 3 olarak belirlenmiştir. Ancak, 04.02.2021 tarihli ve 31385 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3491 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Kararın 3 üncü maddesi ile 2009/14594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında değişiklik yapılarak vergi kesintisi oranı, yayım tarihini izleyen ayın başından itibaren yapılan ödemelere uygulanmak üzere, %5 olarak yeniden belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "*Tanımlar*" başlıklı 4 üncü maddesinde, "*Yapım: Bina, karayolu, demiryolu, otoyol, havalimanı, rıhtım, liman, tersane, köprü, tünel, metro, viyadük, spor tesisi, alt yapı, boru iletim hattı, haberleşme ve enerji nakil hattı, baraj, enerji santrali, rafineri tesisi, sulama tesisi, toprak ıslahı, taşkın koruma ve dekapaj gibi her türlü inşaat işleri ve bu işlerle ilgili tesisat, imalat, ihzarat, nakliye, tamamlama, büyük onarım, restorasyon, çevre düzenlemesi, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işleri ile benzeri yapım işleri*" olarak belirtilmiştir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalara göre, Sanayi Bölgeniz tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ihalesi yapılan "... İşinin Kamu İhale Kanununun 4 üncü maddesinde tanımlanan yapım işi niteliğinde olması ve birden fazla takvim yılına sirayet etmesi nedeniyle yıllara sari inşaat ve onarma işi kapsamında değerlendirilerek istihkak bedellerinden %5 oranında vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği; 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı hükümleri yer almaktadır.

Anılan Kanuna ekli (I) sayılı tablonun "*IV.Makbuzlar ve diğer kağıtlar*" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında, resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli bir parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış ve açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, organize sanayi bölgesinin (OSB), sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla, sınırları tasdik edilmiş arazi parçalarının imar planlarındaki oranlar dâhilinde gerekli ortak kullanım alanları, hizmet ve destek alanları ve teknoloji geliştirme bölgeleri ile donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve bu Kanun hükümlerine göre kurulan, planlanan ve işletilen, kaynak kullanımında verimliliği hedefleyen mal ve hizmet üretim bölgelerini ifade ettiği; 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, OSB alt yapı ve sosyal tesislerinin ihalesi için hazırlanan dosyaların satış bedelleri ile bölge içinde kurulacak olan işletmelerin projelerinin tasdik ve vize bedellerinin organize sanayi bölgesinin gelirleri arasında yer aldığı; 20 nci maddesinde, Organize Sanayi Bölgelerinin ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri gibi alt yapı ve genel hizmet tesisleri kurma ve işletme, kamu ve özel kuruluşlardan satın alınarak dağıtım ve satışını yapma, üretim tesisleri kurma ve işletme hakkının sadece Organize Sanayi Bölgesinin yetki ve sorumluluğunda olduğu; 21 inci maddesinde ise Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinin, bu Kanunun uygulaması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Özelge talep formunuz ekinde yer alan "... İŖi"ne ilişkin hakediŖ raporu baŖlıklı kağıdın incelenmesinden, söz konusu hakediŖ raporunda "*HakediŖ Tutarı*" ve "*Kredilendirilen Tutar*" olmak üzere iki ayrı sütun bulunduğı, hakediŖ raporunun OSB tarafından onaylandığı, yüklenicinin ... Ŗirketi olduğı, kredi veren kurum olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hakediŖ tutarının kredilendirilmesinin uygun bulunduğı anlaŖılmıştır.

Buna göre, baŖvurunuzda belirtilen hakediŖ raporuna istisnaden yapılacak hakediŖ ödemelerine ilişkin düzenlenen kağıtların Organize Sanayi Bölgesi tüzel kiŖiliğiniz tarafından düzenlenmesi durumunda, resmi daire sayılmayan kiŖi ve kuruluşlarca diğerk kiŖi ve kuruluşlara yapılan mal ve hizmet bedeli ödemesine ilişkin düzenlenen kağıtlar Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtlardan olmadığından, söz konusu kağıtlardan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-a fıkrasına göre damga vergisi aranılmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arŖivinden alınmıŖtır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026